

מ' בר-אשר: נפנה כעת אל שלושת המונחים התפלה או המתקה, מצת, קוונט.

ע' אורנן: חשוב לי מאוד להסביר למליאה מדוע ההצעה קוונט ל-quantize אינה נכונה. מדובר בפועל גזור-שם שנוצר מסחיטת שורש מן הפועל האנגלי to quantize, הגזור מן המילה קוואנט. מבדיקה שלי כיצד העברית החדשה סוחטת שורשים משמות עולות שתי אפשרויות. במקרים מעטים אפשר לוותר על אחד העיצורים. למשל, ממצב-רוח נגזר מצוברח. המ"ם נתפסת כמ"ם הבינוני של בניין פועל, ובמקום חמישה עיצורי שורש נותרנו עם ארבעה: צבר"ח. הפעלים יהיו צבר"ח, צבר"ח וכיו"ב; במונחי כימיה נמצא אַלְמִים, אַלְמוֹם. השורש המרובע אלמ"ם נסחט מאל-מים, בהשמטת הו"ד העיצורית. אך ברוב המקרים כל העיצורים נמצאים, אפילו מדובר בשורש בן חמישה עיצורים, כמו סנפרן, טלגרף, פרקלט. במקרים אלו השאלה היא אם תבוא התנועה אחרי העיצור הראשון או השני. התשובה לשאלה טמונה בלעז. מאחר שב-synchronize התנועה הראשונה באה אחרי העיצור הראשון, זה מקום התנועה גם בפועל העברי סנפרן, וכן בפועל טלגרף הגזור מטלגרף; מצד שני מאחר שבפרקלטי התנועה הראשונה באה רק אחרי העיצור השני, הפועל הנגזר הוא פרקלט. זאת גם הסיבה להכפלת העיצור האחרון בפועל פלרטט. בשם העצם פלירט יש רק ארבעה עיצורים, ומאחר שהתנועה הראשונה באה אחרי העיצור השני, לא יכול היה להיווצר הפועל פלרט. כדי לפתוח את הפועל בצרור של שני עיצורים נדרשים חמישה עיצורי שורש, ועל כן ההכפלה.

בהבינו זאת, אפשר לבדוק את הצורות שלפנינו. מאחר שהן נגזרות מהשם קוואנט, שם בן ארבעה עיצורים הפותח ברצף שני העיצורים קו, טבעי שדינן יהיה כדין הצורות שנגזרו מפלירט. כלומר שלארבעת העיצורים יתווסף עיצור חמישי על ידי הכפלת הטי"ת כדי שגם הפעלים הנגזרים יוכלו לפתוח ברצף שני העיצורים קו. מכאן אפשר להבין את שם הפעולה המשמש קוונטוט וצורות כגון מקוונטט. הצורות המוצעות קוונט, קוונט וכיו"ב מלאכותיות וצריך לדחות אותן. לא נכון לשים תנועה בין שני העיצורים הראשונים.

ר' גדיש: הבעיה איננה בצורה קוונטוט אלא בצורות דוגמת הבינוני הסביל מקוונטט. איך תנוקד המ"ם? בסגול? ברגע שמציבים צרור עיצורים בראש הבסיס, נוצרות צורות שהדקדוק העברי אינו מכיר אותן. ועד המינוח היה מודע להן ולשימוש בהן, אבל חיפש פתרון המתיישב עם הדקדוק, והצעתו התקבלה על דעת האנשים שהאד' טריינין נועץ בהם.

ע' אורנן: תוספת מ"ם הבינוני בצורת הסביל מקוונטט יוצרת רצף של שלושה עיצורים. לפי חוקי ההגה של העברית החדשה, צרור כזה מתבקע על ידי הכנסת תנועה אחרי העיצור הראשון. לפיכך צריכה המ"ם להיות מנוקדת בסגול. זאת דרך הלשון. וגם אם צורות כאלה לא התקיימו בעבר והן מחידושי העברית בתימינו, אין לחשוש מהן.

י' עופר: אני רוצה לציין שגם הצורות קוונט וקוונט חריגות מבחינת תורת ההגה הקלסית:

וי"ו עיצורית אחרי i ו- u יוצרת לכאורה דו־תנועות שהעברית אינה מורגלת בהן. לדעתי אין בכך כדי לפסול את הצורות המוצעות, אבל חשוב לדעת זאת כשבאים לאשרן.

א' טריינין: תורת הקוואנטים חשובה מאוד בפיזיקה, וכמרצה כשנדרשתי לגזור פועל מן השם קוואנט שפירושו 'מנה', נהגתי לומר לעשות קוואנטיזציה או לקוונטט, אבל שתי האפשרויות היו מסורבלות. כשבתחילה עלה בישיבת הוועדה הרעיון לקוונט, הוא נשמע לי משונה. אבל התרגלתי אליו במהירות. הוא שומר בעיצוריו על הקשר לקוואנט, הוא נוח לשימוש, וחשוב לציין שגם חבריי בפיזיקה ובכימיה פיזיקלית קיבלו אותו בהתלהבות.

מ' בראש: אם אין הערות נוספות, נעבור להצבעה.

הצבעה

בעד הצעת הוועדה לשורש מרובע קְנֻט, קְנֻט וכיו"ב – 13

בעד הצעת אורנן לשורש מחומש קְנֻטוט, קְנֻטוט וכיו"ב – 2

הוחלט: קְנֻט, קְנֻט, קְנֻט (quantization, quantize, quantized).